

Η Θέση της Γυναίκας στην Ισλανδία

Πολιτική Εξουσία

α) Βουλή

Η Ισλανδία είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο που το 1980 εξέλεξε γυναίκα για Πρόεδρο της Δημοκρατίας, την κ. Vigdís Finnbogadóttir.

Γυναίκα είναι σήμερα και η Πρόεδρος της Βουλής (Άνω και Κάτω Βουλής), η κ. Guðrún Helgadóttir.

Το πρώτο γυναικείο Κόμμα, η «Ένωση Γυναικών» ιδρύθηκε στην Ισλανδία το 1983. Τότε εκλέχθηκαν 3 γυναίκες βουλευτές. Σήμερα είναι 6.

Με την ίδρυση γυναικείου Κόμματος αύξησαν και τα άλλα Κόμματα τη δύναμή τους σε γυναίκες.

Σήμερα είναι 14 γυναίκες βουλευτές στους 63, δηλ. το 22% είναι γυναίκες.

Το δικαίωμα ψήφου για τις βουλευτικές εκλογές κατακτήθηκε από τις γυναίκες το 1915. Η πρώτη γυναίκα βουλευτής εκλέχθηκε το 1922, αλλά για 60 χρόνια δεν είχαν ξεπεράσει τις 3 γ. βουλευτές.

Το φεμινιστικό κίνημα στην Ισλανδία έχει μακρόχρονη ιστορία αγώνων και διεκδικήσεων. Αλλά το έτος της Γυναίκας — 1975 — και η Δεκαετία της Γυναίκας έδωσαν μια νέα ώθηση για διεκδικήσεις.

Το 1975 ακριβώς, στις 24 Οκτωβρίου, έγινε στο Reykjavík μια μοναδική αγωνιστική εκδήλωση. Είκοσι πέντε χιλιάδες γυναίκες σε πληθυσμό 100.000, από τα πολιτικά Κόμματα, τις Γυναικείες Οργανώσεις αλλά και μη οργανωμένες γυναίκες, αφήνοντας τις δουλειές τους και τα σπίτια τους κατέβηκαν στο κέντρο της πρωτεύουσας για να διαδηλώσουν ότι η κοινωνία δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και στο σπίτι.

Μια παρόμοια συγκέντρωση έγινε, ακριβώς δέκα χρόνια αργότερα, το 1985, για να διαμαρτυρηθούν για τα χαμηλότερα ημερομίσθια που έπαιρναν σε σύγκριση με τους άνδρες.

Οι γυναίκες της Ισλανδίας προγραμματίζουν τώρα για το 1991 μια πολυπληθή φεμινιστική συνάντηση.

β) Τοπική Αυτοδιοίκηση

Για τις Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές το δικαίωμα ψήφου το πήραν οι γυναίκες το 1907 (υπό προϋποθέσεις) και το 1909 με τους ίδιους όρους όπως και οι άνδρες.

Το 1908 εκλέχθηκαν οι 4 πρώτες γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι και πήραν το 20% των ψήφων. Ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας της Ισλανδίας είχε υποβάλει κατάλογο υποψηφίων γυναικών και η Πρόεδρός του ήταν μία από τις δημοτικές συμβούλους που εκλέχθηκαν.

Σήμερα στο Reykjavík και τα προάστεια

το ποσοστό γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση φθάνει το 45%, ενώ σ' όλη την Ισλανδία το 32%.

Εργασία:

Η πρώτη συνδικαλιστική γυναικεία κίνηση ιδρύθηκε το 1914.

Σήμερα το 82% των γυναικών στην Ισλανδία είναι στο εργατικό δυναμικό.

Και στις ηλικίες 20-40 ετών το ποσοστό φθάνει το 90%.

Το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων γυναικών είναι μερικώς απασχολούμενο, ενώ πλήρως απασχολούμενο είναι το 42%, το οποίο όμως μειβεται με το 60-65% της αμοιβής των ανδρών.

Τέρμη Λαμπρινοπούλου

Η συγκέντρωση γυναικών στο Reykjavík, 24.10.1975